

Brüssel, 10. juuni 2022
(OR. en)

10070/22

ESPACE 68
MARE 47
RECH 367
COMPET 487
MI 466
IND 225
ENV 598
EU-GNSS 25
TRANS 371
TELECOM 265
ENER 294
EMPL 253
CSDP/PSDC 350
CFSP/PESC 755

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 10. juuni 2022

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 9389/22

Teema: Copernicuse programm 2035. aastaks
– Nõukogu järelused (vastu võetud 10.6.2022)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused Copernicuse programmi kohta 2035. aastaks, mille nõukogu võttis vastu oma 3877. istungil 10. juunil 2022.

Nõukogu järeldused Copernicuse programmi kohta 2035. aastaks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- A. nõukogu 29. novembri 2019. aasta järeldusi „Kosmoselahendused kestliku Arktika jaoks“,¹ milles tunnistatakse Euroopa märkimisväärset suutlikkust Maa seires ning selle tähtsust Arktika keskkonnas kliimamuutuste mõju jälgimisel ja nende vastu võitlemisel; märkides siiski mõningaid puudujääke seirevõimekustes ja teenustes;
- B. nõukogu 4. juuni 2020. aasta järeldusi „Kestlik Euroopa kosmose abil“,² milles rõhutatakse, et geoteadus ja Euroopa kosmoseandmed, -teenused ja -tehnoloogiad võivad anda panuse Euroopa rohelisse kokkuleppesse, ning kutsutakse Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles hõlbustama ja edendama andmete ja teenuste kasutamist;
- C. nõukogu 28. mai 2021. aasta järeldusi „Kosmosetööstus Euroopa rannikupiirkondade inimeste jaoks“,³ milles rõhutatakse, et Copernicuse teenused ja rakendused annavad hindamatu panuse roheüleminekusse ning otsuste tegemise ja kavandamise vahenditesse, mis on kodanike jaoks kõige kasulikumad;
- D. nõukogu 28. mai 2021. aasta järeldusi „Uus kosmosetööstus inimeste jaoks“,⁴ milles kutsutakse komisjoni ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ametit üles tegevuskava kaudu edendama kosmoseteenuste kasutuselevõttu, soodustades kosmoselahenduste vastuvõtmist paljudes erinevates ELi poliitikavaldkondades, ning suurendama ELi kosmoseteenuste tööstuse konkurentsivõimet;

¹ 14603/19.

² 8512/20.

³ 9164/21.

⁴ 9163/21.

- E. nõukogu 10. juuni 2021. aasta järeldusi „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“,⁵ milles rõhutatakse eelkõige seda, et tähtis on Copernicuse teenuseid edasi arendada, et hinnata kliimamuutuste mõju;

I. Sissejuhatus: praegune seis ja suundumused

1. TULETAB MEELDE, et Copernicuse programm on tsiviilotstarbeline kasutajapõhine operatsioonisüsteem, mis on loodud selleks, et reageerida suurtele ühiskondlikele probleemidele, ja põhineb kindlatel teaduslikel eksperditeadmistel, ning mis genereerib tasuta ja vaba juurdepääsuga andmeid ja teavet; RÕHUTAB, et Copernicuse programmiga on liit maailmas juhtival kohal nende seas, kes suudavad seirata ja jälgida Maad ning prognoosida muutusi, eelkõige modelleerimise abil, ning teenindada teadus-, institutsioonilisi ja ärikasutajaid, ning et Copernicuse programm annab Euroopale juba mitmeid käegakatsutavaid tulemusi, näiteks kliimateenuste, keskkonnavalase maismaa-, ookeanide ja atmosfääri seire, katastroofide ohjamise ja tsiviiljulgeoleku valdkonnas;
2. TOONITAB, et Euroopa esirinnas püsimiseks on lisaks sellele, et tagatakse Copernicuse programmi teenuste ning *in situ* seire ja kosmoseseire suutlikkus ning andmete järjepidevus ja pidev täiustamine, vaja neid ka parandada ja laiendada, nii et nad hõlmaksid uut tüüpi seiresuutlikkust ja uusi teenuseid, lähtudes ajakohastatud teaduslike ja institutsiooniliste kasutajate nõudmistest ning kasutades ära uusimaid tehnoloogilisi ja teaduslikke andmeid;
3. TULETAB MEELDE, et Copernicuse programmi visioonis 2035. aastaks tuleb arvesse võtta peamisi suundumusi seoses selle põhikasutajatega ning selles tuleks hoolikalt järgida liidu ja selle liikmesriikide poliitilisi prioriteete, keskkonnaga seotud väljakutseid ja tehnoloogia arengut, püüdes samal ajal suurendada selle suutlikkust tulla toime ühiskondlike väljakutsetega kolme samba raames: roheline kokkulepe, eelkõige kliimaprobleemid, digiüleminek ja tsiviiljulgeolek, mis üheskoos aitavad muuta Euroopa vastupidavamaks;

⁵ 9694/21.

4. RÕHUTAB, et Copernicuse edu sõltub komisjoni, liikmesriikide ja põhipartnerite, st kõigi nende organisatsioonide eksperditeadmistest, kes toovad oma kõrgetasemelise oskusteabe Copernicuse programmi: Euroopa Kosmoseagentuur, Euroopa Meteoroloogiasatelliitide Kasutamise Organisatsioon, ELi Kosmoseprogrammi Amet, Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskus, Mercator Ocean International, Euroopa Keskkonnaamet, ELi Satelliidikeskus, Euroopa Meresõiduohutuse Amet ja Frontex, samuti Euroopa tööstus- ja teadusorganisatsioonid; TUNNISTAB, et Copernicuse programmi edus on keskset osa etendanud selle juhtimine ning see on oluline ka edaspidi; TULETAB MEELDE, et Copernicuse kasutajate foorum on kasutajate vajaduste ja nendepoolse kasutuselevõtu alane ekspertorgan, ning RÕHUTAB kasutajate foorumi rolli tähtsust kogu väärtusahelas;
5. KUTSUB ÜLES Copernicuse teenuseid ja andmeid 2035. aastaks edasi arendama selliselt, et saavutada roheline kokkuleppe kliima- ja keskkonnaeesmärgid, st üleminek kestlikule arengule, sealhulgas kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, eelkõige tõhustatud CO₂ seire kaudu;
6. TULETAB MEELDE, et Copernicus pakub teaduslikult asjakohaseid vahendeid ja näitajaid kliima praeguse olukorra, põhjuste ja suundumuste hindamiseks ning samuti kliimamuutuste stsenaariumide pikaajalisteks prognoosideks, pakkudes seega väärtuslikku tuge poliitikakujundajatele ja otsustajatele ning majandustegevuses osalejatele ja kodanikele ning RÕHUTAB Copernicuse keskset rolli kriitilise tähtsusega andmete kättesaadavuse tagamisel, Pariisi kokkuleppe osade eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude jälgimisel ja mõõtmisel, sealhulgas ülemaailmse kokkuvõtte hindamise ja järgnevatel osaliste konverentside istungjärgudel tehtud otsuste toetamisel;

7. TOONITAB olulist rolli, mida Copernicus peab etendama avalike otsuste ja meetmete toetamisel, eelkõige sellistes valdkondades nagu elurikkus ja ökosüsteemid, tervis kui osa terviseühitsuse lähenemisviisist, puhta energia toetamine, saastamise vastane võitlus, majanduse ja ühiskonna CO₂ heite vähendamine, linnade kestlikkus, transport ja arukas liikuvus, toidu- ja veeressursid, krüosfäär, ookeanide kestlik majandamine, rannikualad, mereseire, metsandus, kestlik põllumajandus, loodusvarad, kultuuripärand, kõrbestumine, riskijuhtimine ja katastroofide ohjamine, nt seoses hüdro- või geoohtudega;
8. RÕHUTAB, kui oluline on võtta arvesse järgmisi uusi suundumusi, et maksimeerida nende kasu Copernicuse programmile:
- i. tehnoloogia vallas:
 - täiendav Maa seire uute mõõtmiste ja seadmete abil;
 - täiendav Maa seire uute struktuuride ja uute ärimudelite kaudu, eelkõige avalik-õiguslikud või ärikonstellatsioonid ja uue kosmosetööstuse võimalused;
 - ii. teaduse vallas:
 - arvutiteaduse arengu mõju Maa süsteemi numbrilistele mudelitele kõigi selle komponentide puhul, mis hõlmab ühendatud modelleerimissüsteemide ja kogumitega seotud lähenemisviisi;
 - iii. digivaldkonnas:
 - digiüleminek, sealhulgas kõrgjõudlusega andmetöötlus, suurandmete analüüs, tehisintellekt, andmete sulandamine ja visualiseerimine, andmete pikaajaline säilitamine kuni digitaalse mestimise kontseptsioonini;

9. TULETAB MEELDE liikmesriikide ootust, et arendatakse ELi hädaolukordade ohjamise ja julgeolekuteenuse suutlikkust, et toetada säilenõtkemat Euroopat; ning RÕHUTAB vajadust tugevdada julgeolekuteenuste portfelli selliste arengutega nagu varajasema hoiatamise ja riskihindamise suutlikkuse suurendamine, et jälgida ja analüüsida võimalikku elanikkonna ümberasumist kliimamuutuste mõju tõttu;
10. TULETAB MEELDE pikaajalist vajadust suurema reageerimisvõime ja täpsuse järele andmete kogumisel ja levitamisel, sealhulgas satelliitide programmeerimise suurema paindlikkuse ja ajalise täpsuse kaudu taotletud piirkonnas;
11. TULETAB MEELDE, et Copernicuse kasutuselevõtt on prioriteet ning teenused, andmed ja teave peavad olema kasutajasõbralikud, vastama ühiskondlikele, majanduslikele ja keskkonnaalastele vajadustele ning olema kasulikud eelkõige avaliku sektori asutustele, aga ka teadlastele, majandustegevuses osalejatele ja kodanikele;
12. TOONITAB, et hõlbustada tuleb lihtsat ja paindlikku juurdepääsu andmetele, sealhulgas kõigile Copernicuse teenuste jaoks vajalikele andmetele, ja nende kasutamist ning et Copernicuse programm võib aidata kaasa Euroopa väärtusahela läbivale arendamisele, sealhulgas kosmoseteenuste sektori edendamisele, rakendades ja edendades kasutajasõbralikke ning võimaluse ja vajaduse korral energiatõhusaid Euroopa andmetele ja teabele juurdepääsu platvorme;

II. Soovitused

13. KINNITAB, et Copernicus on ELi juhitud, tsiviilotstarbeline kasutajakeskne tegevusprogramm, millega toetatakse rohelist kokkulepet, digiüleminekut ja tsiviiljulgeolekut, aidates üheskoos kaasa säilenõtkema Euroopa saavutamisele; SOOVITAB säilitada kliimamuutuste prioriteedi, toetades leevendamise- ja kohanemispoliitikat; ning SOOVITAB, et Copernicuse programmiga seoses tuleb säilitada tasuta, täielike ja avaandmete poliitika;
14. KUTSUB ÜLES praeguse kosmose ning *in situ* seire ja teenuste pikaajalisele suuremale järjepidevusele;

15. NÕUAB TUNGIVALT, et viidaks ellu Copernicuse seni teostamata prioriteedid, sealhulgas Sentineli järgmise põlvkonna ja Copernicuse kuus laienemissiooni ning sihtotstarbeline toetus sellistele poliitikavaldkondadele nagu Arktika, rannikualad, kultuuripärand, keskkonnanõuete täitmine, võttes arvesse kosmose- ja maapealse segmendi turvalisust ning andmete terviklikkust; RÕHUTAB vajadust tegeleda uute teenustega, nagu põllumajandus, toiduga kindlustatus ja veega kindlustatus; ning SOOVITAB valmistada ette Sentineli perekonna pikaajaline areng, tuginedes ajakohastatud kasutajanõuetele;
16. SOOVITAB, et peamistele kasutajanõuetele vastamisel tuleks selgelt keskenduda kasutatava ja katkestusteta teabe pakkumisele ning komisjon peaks need vastused määratlema läbipaistva ja struktureeritud dialoogi kaudu koostöös Copernicuse kasutajate foorumiga;
17. KUTSUB ÜLES eraldama piisavalt rahalisi vahendeid Copernicuse teenuste teadus- ja arendustegevusele ning teenuste osutamisele, et tagada uute teenuste ja uute projektide ettevalmistamine, mis kasutavad ära tulevase andmeid, ning nende parem integreerimine, sealhulgas muude allikatega, et säilitada Copernicuse programmi tipptasemel suutlikkus ja rahvusvaheline konkurentsivõime; ning RÕHUTAB, et suuremat tähelepanu tuleb pöörata Maa seire taristu kestlikkusele kogu väärtusahela ulatuses ja selle keskkonnajalajälje jälgimisele;
18. RÕHUTAB, et hoolikalt tuleks jälgida vastastikkuseid seoseid programmiga „Digitaalne Euroopa“, sealhulgas algatusega „Destination Earth“;
19. SOOVITAB tugevdada Copernicuse hübriid-kosmosesegmenti, mis on ajendatud kasutajate põhivajadustest ning mille puhul võetakse arvesse Copernicuse kasutajate foorumi nõuandeid ja soovitusi; SOOVITAB määratleda, millist suutlikkust ja teenuseid tuleks Sentineli arhitektuuris autonoomia ja vastupidavuse tagamiseks tugevdada; ning KUTSUB komisjoni ÜLES hindama, mil määral saaks Sentineli missioone – Copernicuse taristu vundamenti – täiendada lisaks Euroopa avalik-õigusliku ja/või ärisuutlikkusega, pöörates erilist tähelepanu uuele kosmosetehnoloogiale;

20. SOOVITAB edasise tegevusena hinnata, kuidas Copernicuse hübriid-kosmosesegment saaks kasu Maa seire lisasuutlikkusest, innovatsioonist ja tõhususe suurenemisest, sealhulgas paindlikest ja dünaamilistest ülesannetest, sagedasematest korduskülastustest ja kõrgema resolutsiooniga piltidest, et toetada reaaliajalähedasi Copernicuse teenuseid, et vastata pidevalt muutuvatele nõudmistele, võttes samal ajal arvesse riske ELi julgeolekuhuvidele;
21. RÕHUTAB vajadust tagada satelliitandmete ja teabetoodete kalibreerimine ja valideerimine, kasutades usaldusväärseid ja kvaliteetseid *in situ* andmeid, millel on dokumenteeritud kvaliteet, juurdepääs analüüsivalmis andmetele, kõikidest allikatest pärinevate ja erineva resolutsiooniga andmete ühendamise ning kvaliteetsete andmete kiire kättesaadavus, et maksimeerida nende kasutamist;
22. TOETAB eesmärgi pakkuda täiustatud avalikke andmeid ja tooteid, et edendada kosmoseteenuste sektori äritegevust; ning KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et Copernicus saaks etendada ELi tööstuse jaoks olulist rolli, pakkudes lepinguid miinimumstandarditele vastavate andmete saamiseks sõltuvalt kasutajate vajadustest, andmete kvaliteedist ja teaduslikust asjakohasusest;
23. SOOVITAB suurendada jõupingutusi poliitika rakendamisel, et edendada Copernicuse andmete kasutamist avalikes teenustes nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil muudes sektorites kui kosmosesektor, ning kõrvaldada poliitika ja regulatsioonidega seotud takistused, mis võivad takistada nende kasutamist;
24. LEIAB, et rahvusvaheline koostöö Maa seire valdkonnas on oluline, et saavutada tulemuslikult ühised rahvusvahelised poliitilised eesmärgid; ning RÕHUTAB vajadust vastastikkuse põhimõtte järele rahvusvaheliste partneritega läbiräägitud lepingute ja kokkulepete puhul ning vajadust saavutada tasakaal ELi autonoomia ja koostöö vahel, sealhulgas tõhusamate sidemete kaudu Maa seire rahvusvaheliste rühmade ja institutsioonidega;

25. kasutajatepoolse kasutuselevõtu valdkonnas:

- a. SOOVITAB, et Copernicuse kasutajate foorumil aktiivset osalemist ja teadlikku arvamuse kujundamist, mis eeskätt põhineb kasutajate ja liikmesriikide tagasisidel, kasutataks kosmoseandmete ja -toodete väljatöötamiseks ning uute andmete hankimiseks, lisateabe kasutamiseks ja Copernicuse kasutuselevõtuks;
- b. TOONITAB, kui oluline on rakendada vähemalt üks Copernicuse andmetele ja teabele juurdepääsu platvorm, mis on seotud andmetöötlusressurssidega, et toetada majandusökosüsteeme ja teadusuuringuid; ning luua riiklike andmeplatvormide võrgustik, et tagada jätkusuutlik ja sõltumatu Euroopa juurdepääs andmetele ja teabetoodetele;
- c. SOOVITAB komisjonil koos Copernicuse volitatud üksustega, sealhulgas Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ametiga, ja liikmesriikide kaasamisel määratleda 2023. aasta keskpaigaks sidus kasutajapoolse kasutuselevõtu strateegia ja sellega seotud tegevuskava, et toetada ELi ja liikmesriikide poliitikat ning suunata samal ajal sotsiaal-majandusliku väärtuse loomist, mida võimaldab ELi kosmoseprogramm, eelkõige:
 - i. lahenduste väljatöötamine, et muuta Copernicuse andmete ja toodete kasutamine tõenduspõhiste otsuste tegemiseks lihtsamaks, eelkõige avaliku poliitika eest vastutavate otsustajate ja institutsioonide jaoks;
 - ii. vajadus töötada välja valdkonnaülesed ja valdkondadevahelised teenused, mis on vajalikud kasutajapoolse kasutuselevõtu arendamiseks, sealhulgas kosmosega mitteseotud osaliste poolt;
 - iii. ELi kosmoseprogrammi eri komponentide, nagu Galileo ja Copernicus, vastastikune täiendavus;

- iv. toetus riiklikele kasutajafoorumitele, Copernicuse andmelevivõrkudele ja Copernicuse akadeemiale ning muudele riiklikele algatustele, milles kasutatakse hästi ära olemasolevaid ELi vahendeid, et laiendada volitatud üksuste toel kasutuselevõtu meetmeid kõigis liikmesriikides, lähtudes Copernicuse kasutajate foorumi soovitudest;
- v. võimalus omandada oskused kasutajatepoolseks kasutuselevõtuks ning aidata kaasa kosmose- ja digilõhe vähendamisele kogu Euroopas, eelkõige suutlikkuse suurendamise kaudu kõigis liikmesriikides ning riiklike spetsialistide, ettevõtjate ja akadeemiliste ringkondade koolitamise kaudu;
- vi. sihipäraste meetmete väljatöötamine, et suurendada areneva kosmosetööstusega liikmesriikide suutlikkust ja toetada uue kosmosetööstuse ökosüsteemi ja kosmoseteenuste sektorit.
